

तत्तदात्मा तत्तद्रूपबालरूपोऽभवत् ततस्तत्तत्सद्यप्रविष्टः ॥ २१ ॥ गोपिकामोहमाह तन्मातर इति तन्मातरो वेणुरवेण त्वरया उत्थिताः सत्यः सुतान्म
त्वापरं ब्रह्मैव दोर्भिरुदुह्य उत्थाप्य स्नेहेन स्नुतं स्तन्यपयः सुधासवं पय एव सुधावत्त्वाद् आसववन्मादकं पाययामासुरित्यर्थः ॥ २२ ॥ एवं यामयमेन च
तत्तत्कालक्रीडानियमेन सायंगतः प्राप्तः स्वाचरितैः स्वस्याचरितैः शोभनैराचरितैर्वा मातृः प्रहर्षयन्त तस्ताभिरुन्मर्दनादिभिरुपलालित इति ॥ २३ ॥
गवां मोहनमाह गाव इति परिहृता आहूता श्वते संगता श्वतान् ॥ २४ ॥ एतावत्तु वैषम्यं कृष्णस्यापि दुर्निवारमासीदित्याह गोगोपीनामिति गवांगोपीनां
चास्मिन् कृष्णे मातृता उपलालनादिरूपा पुरोवदेवासीत् किंतु स्नेहार्द्धिकां विना स्नेहाधिक्यं त्विदानीं विशेष इत्यर्थः आसु गोगोपीषु हरेस्तो कता च वा

तत्तद्वत्सान् पृथङ्गीत्वा तत्तद्रूपे निवेश्य सः ॥ तत्तदात्माऽभवद्राजंस्तत्तत्सद्यप्रविष्टवान् ॥ २१ ॥ तन्मातरो वेणुर
वत्तरोत्थिता उदुह्यदोर्भिः परिरभ्यनिर्भरम् ॥ स्नेहस्नुतस्तन्यपयः सुधासवं मत्वा परं ब्रह्म सुतानपाययन् ॥ २२ ॥
ततो नृपोन्मर्दनमज्जलेपनालंकाररक्षातिलकाशनादिभिः ॥ संलालितः स्वाचरितैः प्रहर्षयन् सायंगतो यामयमे
न माधवः ॥ २३ ॥ गावस्ततो गोष्ठमुपेत्य सत्वरं हुंकारघोषैः परिहृतसंगतान् ॥ स्वकान् स्वकान् वत्सतरानपायय
न्मुहुर्लिहंत्यः स्रवदौघसंपयः ॥ २४ ॥ गोगोपीनां मातृताऽस्मिन् सर्वास्नेहार्द्धिकां विना ॥ पुरोवदास्वपि हरेस्तो
कता मायया विना ॥ २५ ॥ ब्रजौकसां स्वतोकेषु स्नेहवल्ग्याब्दमन्वहम् ॥ शनैर्निःसीमववृधेयथा कृष्णे त्वपूर्व
वत् ॥ २६ ॥ इत्थमात्मात्मनात्मानं वत्सपालमिषेण सः ॥ पालयन् वत्सपो वर्षे चिक्रीडे वनगोष्ठयोः ॥ २७ ॥ ए
कदाचारयन् वत्सान्सरामो वनमाविशत् ॥ पंचषासु त्रियामासु हायना पूरणीष्वजः ॥ २८ ॥

लभावनाऽपि पूर्ववदेवासीत् किंतु मायया विना ममेयं माताऽहमस्याः पुत्र इति मोहं विनेत्यर्थः ॥ २५ ॥ स्नेहार्द्धिमेव दर्शयति ब्रजौकसामिति य
था कृष्णे यशोदानंदने स्वपुत्रेभ्योऽपि स्नेहाधिक्यं पूर्वमासीत् इदानीं स्वतोकेष्वपि तथैवावर्द्धतेत्यर्थः आऽब्दं यावत्संवत्सरं निःसीमयथा भवति ॥ २६ ॥
एवमात्मा श्रीकृष्णः वत्सपो भूत्वा तत्रापि वत्सानां पालानां च मिषेणात्मानमात्मना पालयन् क्रीडितवानित्यर्थः ॥ २७ ॥ एतावत्पर्यंतं रामस्यापि मोह ए
वासीत् संवत्सरांते तु कथं चिज्ज्ञातवानिति दर्शयन्नाह एकदेति पंचषासु पंचसु वाषट्सु वारात्रिषु हायना पूरणीषु पूरकतयाऽवशिष्टास्वित्यर्थः ॥ २८ ॥